

K REVOLUČNÍMU DEFÉTISMU

Proletarios Internacionalistas

|||POCKET EDITION||| duben 2025

- pocketedition.noblogs.org
- pocketedition@riseup.net

Text, který zveřejňujeme níže, je součástí dalšího čísla naší revue Revoluce, věnovaného imperialistické válce a revolučnímu defétismu.

Rozhodli jsme se urychlit jeho distribuci jak kvůli zpoždění, které máme s vydáváním revue, tak kvůli tomu, že tento dokument považujeme za důležitý pro diskuze probíhající v jednotlivých sektorech naší komunity boje, jež na sebe berou internacionalistické úkoly revolučního defétismu.

Nemělo by nás překvapit, že se revoluční defétismus v našem společenství boje opět vrací na pořad dne. Stačí se podívat, jak dnes žije velká část proletariátu: pod hrozbou bomb. A ti „privilegovaní“, kteří nežijí v rytmu diktovaném bombardéry nebo dusotem vojenských bot, trpí bolestí svých třídních bratrů a sester, stejně jako válečným úsilím, které vyvíjejí všechny státy.

Je zcela přirozené, že tváří v tvář krvavé lázni, která zaplavuje starý svět, se naše třída nejen brání tomu, aby se z ní stala potrava pro děla, ale také dává najevo své odmítnutí tím, že míří zbraněmi na přímé původce krveprolití. Tváří v tvář odporným praporům vlasti, pod jejichž záhyby jsou masakrovány tisíce proletářů, straší armády buržoazie hrozba revolučního defétismu.

Předem si proti karikатурním představám, které šíří prohnílé levicové či ultralevicové prostředí, ujasněme, že revoluční defétismus není ani ideálem, kterého je třeba dosáhnout, ani líbivým heslem, které revolucionáři vypouštějí, aby se proletáři přestali zabíjet na-

vzájem a obrátili zbraně proti „svým“ důstojníkům. Není ani koncepcí, kterou někteří „revolucionáři“, kteří by měli proletariátu údajně přinést třídní uvědomění, importují zvenčí. Revoluční defétismus je společenská praxe, nebo lépe řečeno **primární determinace vyplývající ze společenských rozporů vyvolaných imperialistickou válkou uvnitř naší třídy**. Pokud se vrací jako ústřední bod komunity boje proti kapitálu a vytlačuje řadu jiných otázek, není to proto, že se objevuje na „pořadu dne“ některých revolučních bojovníků, ale proto, že generalizace války podněcuje naši třídu, aby se jí postavila.

Je zřejmé, že organizaci a rozvoji defétistické praxe brání mnoho materiálních překážek, jak ukazuje dosavadní vývoj imperialistické války. Uvolnění impozantní síly revolučního defétismu zabraňuje řada omezení, která konfigurují současný stav, v němž se proletariát jako třída nachází. Obecně se jedná o tytéž limity a slabiny, které ovlivňují všechny aspekty proletářského

boje, od nejelementárnější materiální obrany našich životních podmínek až po revolty naší epochy. Hlavním limitem je mezinárodní poměr sil jakožto produkt historické porážky naší třídy, z níž se jí dosud nepodařilo uniknout. Tato porážka obsahuje řadu důsledků (odtržení a negace našich zkušeností z boje, oslabení našeho sdružování se, rozklad naší jednotící síly, ideologizace našeho revolučního programu...), kterým lze čelit pouze v samotném vývoji boje proti kapitálu, a to tak, že vykořisťování budou tlačeni k přiznání vlastní porážky, aby porazili nepřítele. Sociální revoluce je historický proces, v němž je porážka součástí rozporného procesu jejího potvrzování.

Strukturování revoluční direktivy na základě naší vlastní bojové zkušenosti katalyzované prostřednictvím avantgardních minorit vždy poznamenávalo vývoj boje proti buržoazii ve chvílích všeobecné krize. Domnívat se, že revoluční perspektiva může vzniknout mimo bezprostřední proletářský boj proti vykořisťování a jeho in-

herentní historický rozměr, nebo ještě hůře, domnívat se, že tento boj je obsažen v kapitalistické reprodukci, a proto nemůže usilovat o jakýkoli rozchod se stávajícím společenským vztahem, znamená veslovat ve směru rozvoje imperialistické války a udržování námezdního otroctví.

Revoluční defétismus jako proletářská opozice vůči válce proto nemůže oddělit své současné působení od své historické praxe. Otrásá všemi, kdo stojí v jeho perspektivě, aby prohloubili poznání vlastní praxe a jejích mezí, ve složitosti labyrintů narýsovaných nepřitelem, čímž se stále jasněji specifikuje namáhavá cesta, která rozbíjí armády buržoazie, jež staví stávající společenský řád mezi dva mlýnské kameny a zády ke zdi. Právě do jádra této defétistické praxe, do diskusí rozvíjených v rámci našeho společenství boje, mimo a proti scholastickému a doktrinářskému spektaklu, včleňujeme tento malý příspěvek.

Vycházejíce z ABC defétismu naší třídy, chceme objas-

nit některé otázky, které jsou v opozici vůči karikaturám a redukcionistickým analýzám, a které jsou vznášeny právě jménem defétismu. Cíl tohoto textu je jasný, přispět k **vymezení revolučního defétistického terénu** od různých simulaker a teologických událostí, **zejména od toho, co nazýváme „zjednodušujícím defétismem“**, a zároveň vyzvat všechny revoluční militanty, aby společně centralizovali úkoly, které si od nás současná chvíle žádá.

Vzhledem tomu, že tento příspěvek je ve stádiu návrhu, že o něm stále ještě diskutujeme, a že vyžaduje další upřesnění, jsme dali přednost tomu předložit tento dokument ve formě tezí.

1

Revoluční defétismus nevychází ze souboru idejí nebo hesel, ale je výsledkem materiálních podmínek exis-

tence proletariátu v režimu imperialistické války. Je to bezprostřední, primární praxe, vyplývající z materiálních potřeb a zájmů proletářů, která zahrnuje různé úrovně materializace a rozvoje a jejímž základem je jako vždy boj proti vykořisťování, a tedy boj proti „naší“ vlastní buržoazii.⁽¹⁾ Porazit „naši vlastní buržoazii“ se rovná porážce „naší“ vlastní armády, „našeho“ vlastního státu.

Tato praxe nezávisí na tom, co si ten či onen konkrétní proletář myslí, neboť je to celek jeho materiálních zájmů, který ho nutí, aby se postavil proti imperialistické válce a také proti různým armádám buržoazie. Defétismus je determinován ranami, které naše třída ve válce utrpí, mrtvými, raněnými, znásilňováním, represemi, hladem, demoralizací, odíráním, oběťmi, ponižováním, „válečným úsilím“..., tedy vyhrocením sociálních rozporů. Teprve odtud jasně vyplývá, jakožto materiální produkt vlastní proletariátu, nutnost a možnost revolučního defétismu.

Nemluvíme tedy o „čistém“ proletariátu, který by „sestoupil“ z nebes a vystupoval jako autonomní a revoluční internacionalistická třída proti válkám, aniž by ponechal jakýkoli prostor náboženství, nacionalismu ani jiným ideologiím buržoazie. Tato karikaturizující pozice vidí třídní boj jako konkrétní moment, jako voluntaristické a organizované rozvíjení podvratné činnosti proletariátu, a nikoli jako trvalou realitu kapitalistického výrobního způsobu, antagonismů, které tato společnost vytváří. Revoluční defétismus se tu vynořuje z ničeho, aniž by toto pojetí bralo na zřetel, že se rodí z vývoje imperialistické války, a ne z čistého nebe! Na rozdíl od toho, co nám tvrdí tato teologická vize, **je revoluční defétismus produktem vývoje rozporů války**, která tlačí proletariát k obraně jeho materiálních potřeb, a stejně jako všechny aspekty revolučního programu vychází z jeho třídní determinace, z historického determinismu, a nikoli z prvků, které by byly vneseny zvenčí.

2

Hesla a direktivy vyjadřující revoluční defétismus jsou nezbytnou a materiální formulací objektivních zájmů proletariátu, které do těchto formulací syntetizují jeho nejodhodlanější menšiny. Boj proti „naší“ buržoazii, střelba do „našich“ důstojníků, odmítání jakéhokoli „válečného úsilí“, sabotování výroby atd. **nejsou direktivy vycházející z toho, co by proletáři měli dělat**, ze světa toho, co by mělo být, ale zhmotnění praktického odporu proletariátu. Artikulace proletářského hnutí kolem těchto hesel a direktiv ukazuje tendenci centralizovat jeho činnost a jeho společenskou sílu.

3

Heslo **boje proti „naší vlastní“ buržoazii** je syntézou

praxe a hlavním vodítkem, na němž je revoluční defétismus založen. Zdaleka se nejedná o něco výjimečného, ale o každodenní praxi vykořisťovaných. Boj proti kapitalismu se odvíjí v bezprostředním boji proti vykořisťování, a to nutně předpokládá boj proti „naší vlastní“ buržoazii, proti „našemu vlastnímu“ vykořisťovateli, proti represím, které máme před sebou, proti našemu „vlastnímu“ státu. To samozřejmě nemá nic společného s národností buržoazie nebo vlády, která tuto funkci přebírá. Revoluční defétismus nelze v žádném případě redukovat na „boj proti národní buržoazii“. Jde o to trvat na boji proti **bezprostřední buržoazii a bezprostředním represivním silám**, ale jako na součásti světového boje proletariátu proti světové buržoazii.

Boj proti „naší“ buržoazii je jedinou cestou k boji proti světové buržoazii. Je zásadní trvat na tom, že toto je jediný terén internacionalistického boje. **Boj proletariátu se nemůže spoléhat na žádného prostředníka,**

na žádné jiné zprostředkování než na sebe sama, a právě proto je boj proti kapitálu vždy bezprostředním bojem proti přímému vykořisťování a státní represí, která ho brání. Útočí na základy globální akumulace kapitálu a světového státu. Jinými slovy, ústředním rysem boje proletariátu je organická ústřednost jeho přímé akce proti kapitálu, přičemž i když se tento boj odehrává v jedné čtvrti, v jednom okrese, v jednom městě, obsahuje celek a představuje, nezávisle na vědomí svých protagonistů, organické zájmy světového proletariátu.

Hesla jako „revoluční boj proti buržoazní válce“ nebo jiná jako „proti válce třídní válku“ jsou zcela nedostatečná a centristická, pokud nejsou doprovázena pokyny, jak je konkretizovat, tj. požadavkem otevřeného boje proti „naší vlastní“ buržoazii, za porážku „našeho vlastního“ státu. Říkat, že bojujeme proti „veškeré buržoazii, ať už je jakákoli“, nebo vyzývat k „revolučnímu boji proti válce“, aniž bychom přijali kon-

krétní opatření k porážce „naší“ buržoazie, znamená upadnout do propagandy a vyhrát zlatou medaili šovinismu. Jsme si plně vědomi toho, že někteří soudruzi a některé projevy našeho bojového společenství se snaží těmito hesly vyjádřit potřebu naší třídy vystupovat z rámců, které se rozvíjejí v terénu, ale bez jasné obhajoby bezprostředního proletářského boje takové projevy jen přispívají k odzbrojení proletariátu.

4

Defétistická praxe má různé momenty vývoje i různé formy materializace v závislosti na samotném vývoji imperialistické války. Ve všech okamžicích však revoluční defétismus nabývá stejného obsahu, stejného směru syntetizovaného v ústředním heslu boje proti „naší“ vlastní buržoazii, jakkoli se jako výsledek této konkrétní praxe objevují i další konkrétní hesla v něm obsažená. Zjednodušující pohled, že revoluční defétis-

mus se vyskytuje pouze jako praxe proletariátu v uniformě proti „jeho vlastní“ armádě, proti „jeho vlastním“ důstojníkům, a to v kontextu meziburžoazní konfrontace, však zakrývá zásadní rozdíl vyvolaný jednotlivými momenty vývoje imperialistické války a je prezentován jako zbraň proti formám, které na sebe bere boj proti „naší vlastní“ buržoazii v jiných momentech.

Imperialistická válka se totiž projevuje nejen jako válka meziburžoazní se dvěma přesně vymezenými tábory, s jejich frontami a týly [nazývanými též domácí fronta], typická frontová, zákopová, poziční válka(2), ale také jako válka okupační, charakterizovaná vojenským obsazením regionu armádou přicházející z jiné země. To však není všechno. Imperialistická válka se projevuje také jako četnická nebo policejní válka, tj. jako četnická operace kapitálu jedné země směřující k potlačení vzpoury proletariátu v jiné zemi. Je zřejmé, že tento poslední moment v sobě skrývá obsah a určení velmi

podobné okupační válce.

Než se začneme zabývat těmito různými momenty, chceme zdůraznit, že se zdaleka nejedná o čisté a vzájemně se vylučující situace, o prvky, které by se jevily izolovaně, ale o momenty, v nichž imperialistická válka nabírá konkrétní obrysy. Neprojevují se jako nové situace, které bychom měli řešit odděleně, ale jako samotný vývoj imperialistické války, který činí jeden nebo druhý z těchto momentů určujícím prvkem, a který se mezi nimi dynamicky vyvíjí. Je to samotný třídní boj a potřeby imperialistického prosazování, které vyvolávají pohyb od jednoho k druhému.

V důsledku toho se válka front mění na okupační válku a četnickou válku, okupační válka nabývá podoby války front a/nebo četnické války, podoba četnické války zahrnuje okupační válku a/nebo válku front a tak dále. Materiální realita je tak dynamická, že je někdy nesmírně obtížné vyjádřit, jak se celek (imperialistická vál-

ka) a jeho jednotlivé momenty člení. V důsledku toho lze o revolučním defétismu uvažovat různými způsoby v závislosti na úrovni abstrakce zabývající se otázkou války. Tyto konkrétní momenty se totiž někdy prolínají tak, že různě nastavený úhel pohledu může události charakterizovat odlišně. Je však nutné těmto úrovním abstrakce rozumět, abychom je nezaměňovali a nakonec neurčovali konkrétní celek – a úkoly, kterých je třeba se ujmout – jen na základě jednoho z těchto momentů.⁽³⁾

Oproti „zjednodušujícímu defétismu“ je ústřední heslo revolučního defétismu – bojovat proti „své vlastní“ buržoazii vyjádřeno a potvrzeno v různých typech situací, v nichž se proletariát ocitá v přímé konfrontaci s buržoazní armádou. Samozřejmě vznikají i konkrétní hesla a direktivy, ale jak jsme řekli, vycházejí ze stejného obsahu, ze stejného směru, a proto jsou podřízeny tomuto ústřednímu heslu.

5

Zjednodušující „defétismus“ není schopen vyjádřit ani materiální potřeby proletariátu uprostřed války front, vše redukuje na směšné „sbratřování“. „Sbratřování“ chápe mimo globální dynamiku defétistické praxe, jako její předpoklad, místo aby bylo jejím důsledkem. Byl by to ideál, který by měl „voják“, „především proletář“, přijmout, a jakmile tak učiní, obrátí zbraň proti vlastním důstojníkům, když je o to (laskavě?) požádán „z druhé válčící strany“.

V materiální realitě se věci dějí zcela jinak. **Revoluční defétismus nikdy nemá za své skutečné východisko sbratřování**, jak by nás chtěl přesvědčit pacifismus. Ve svém revolučním, a tedy antipacifistickém významu je heslo o sbratřování určeno dynamikou samotného okamžiku, postojem (praktickým postojem), který zaujmají vojáci nezávisle na buržoazním „táboře“, v němž

se nacházejí. Defétismus se nepotvrzuje vyvěšením bílých vlajek. Naopak, proletáři, na nichž je defétismus postaven na frontě – na domácí frontě je potvrzován jako zpochybnění „válečného úsilí“ – a kteří začínají svou činnost neuposlechnutím velení, zdaleka nenabízejí svou nahou hrud' kulkám svých „bratrů v uniformě“ z „druhé strany“, ale střílejí je (a smrt „bratrů“ není samozřejmě tou nejpříjemnější formou). Tato akce dodává větší odhodlání těm, kteří ze sebe začínají strhávat uniformu nejen kvůli tomu, aby odmítli svou roli, ale proto, že jsou zmučeni osudem, který jim revoluční defétismus připravil. **Důslední proletáři střílejí proti přímým represivním silám buržoazie, které stojí před nimi a chtějí je zničit, ať už jsou z jakéhokoli „tábora“, ať jsou jakékoli národnosti, protože na sebe berou roli si je podmanit. Jsou to síly „jejich“ buržoazie, „jejich“ státu.**

Rozhodující v tomto okamžiku potvrzení revolučního defétismu proti frontám je nesmiřitelnost proletářů

v boji (a tedy i ozbrojeném) proti „jejich vlastní“ buržoazii, tj. nesmiřitelnost v odporu proti důstojníkům, stejně jako proti všem prostým vojákům, kteří brání tomuto boji, ať už jsou na jakékoli „straně“. Tato nesmiřitelnost, která je podmíněna řadou faktorů (rovnováha sil, programové znovupřivlastnění...), je tím, co poznamenává vývoj hnutí a stupně autonomie, kterých se proletariátu podaří dosáhnout. Jak proletariát sílí, projevuje se na všech sociálních frontách a stále zřetelněji se odlišuje od různých frakcí buržoazie, postupuje v procesu své konstituce jako třídy, nabývá stále významnějších stupňů revolučního defétismu a otevřeně hlásí k revoluční válce. Je to materiální proces revolučního defétismu uplatňovaný ve válce mezi buržoazními frontami, je to přeměna imperialistické války ve válku třídní. **Revoluční zničení armády je dílem ozbrojeného proletariátu, jeho násilnou odpovědí.**

Toto zničení buržoazní armády, bereme-li si za vzor

vzpoury vojáků na frontě, které jsme zde syntetizovali, se nemůže uskutečnit ze dne na den, aniž by nejrozhodnější menšina naší třídy organizovaly centralizaci (v čase a prostoru) stovek drobných akcí revolučního teroru, dezercí, útěků, neposlušnosti, vzpour, braní rukojmí, fyzické likvidace důstojníků, hesel a konkrétních direktiv, na nichž se hnutí buduje, atd., dlouhodobou přípravu, během níž proletariát ukovává organizaci revolučního defétismu.

Je zřejmé, že tento proces je jasně poznamenán mezinárodním poměrem sil mezi třídami. V poměru sil jasně příznivém pro buržoazii má revoluční defétismus tendenci umírat na izolaci, buď fagocytován buržoazní frakcí, nebo fyzicky zlikvidován světovým státem, nebo oběma způsoby zároveň.

Okupační válka, stejně jako četnická válka, zahrnuje přesun armády z jedné země, aby se usadila a rozmístila v jiné. Četnickou válku lze vlastně považovat za zvláštní situaci v okupační válce. Řekněme, že kritériem, které je od sebe odlišuje, je (se vší opatrností, kterou je třeba při tomto typu tvrzení zachovávat) to, že v četnické válce je důvodem intervence, kromě rozporů a bojů, které může zažívat buržoazie toho či onoho místa, přímo rozdrčení proletářského boje, které intervenci předchází, zatímco v okupační válce je výchozí otázkou meziburžoazní konfrontace.

Přitom v tom či onom okamžiku imperialistické války není rozhodující střet dvou armád na frontové linii nebo při obraně hranic, ale rozvinutí vojenské operace zaměřené přímo na proletáře, kteří v místě žijí. Tento aspekt není zanedbatelný, protože představuje kvalitativní změnu podmínek vojenských operací, války. Mizí tu veškeré rozdíly mezi „frontovou linií“ a „domácí frontou“, trvale se zaměřuje na celé okupované území,

útočí na proletáře přímo v jejich každodenním životě a v jejich domovech, což je nutí reagovat.

V tomto scénáři, kdy se okupační armáda chová jako přímý nepřítel naší třídy, jako ten, kdo jí vnucuje podřízenost kapitalistickému vykořisťování, kontroluje její pohyb, uplatňuje represe, ničí její domovy, systematizuje znásilňování, mučení, zabíjení atd., vychází revoluční defétismus v první řadě z boje proti této armádě a jednoznačně se zařazuje do boje proti „naší“ vlastní buržoazii.

V tomto smyslu existuje obrovská a bohatá historická zkušenost naší třídy, která byla systematicky očerňována, překrucována a skrývána za meziburžoazní válku, a jakákoli praxe konfrontace proletariátu s okupační armádou byla odsuzována pod falešnou záminkou, že jde o národně-osvobozeneckého boje. Máme na mysli například proletářský boj v 17..a 18. století v celé Americe proti španělské, anglické a portugalské armádě..., na Východě a Blízkém východě proti anglickým a

osmanským armádám, v Číně v 19. století proti přítomnosti anglických, francouzských a německých armád – povstání tchaj-pchingů a boxerské povstání, na Filipínách (v letech 1898-1913) proti přítomnosti amerických vojsk, v Brazílii (povstání Canudo, abychom uvedli jen jeden příklad za všechny), v Indii, v Africe (například povstání Hererů) a především boje na celém světě po roce 1945 (Asie, černá Afrika a Magreb, Latinská Amerika). Tyto konfrontace byly zařazeny do škatulky „národně-osvobozeneckých bojů“ a mnozí jimi opovrhovali jakožto meziburžoazními konflikty.⁽⁴⁾

Obecně přijímaný názor je, že tyto boje byly výhradně reakcí na vnitřní boje uvnitř vládnoucí třídy o kontrolu nad těmito územími, což je názor šířený především světovou buržoazií a jejími hlavními indoktrinačními prostředky: médii, historiky, univerzitami, intelektuály... Samozřejmě, že celé široké levicové a ultralevicové spektrum se chopilo tohoto vidění světa, aby naši třídu uvěznilo v boji za národní osvobození. Tak

proti sobě stály perspektivy pro nebo proti národnímu osvobození, ale obě dvě vize přitom hrály do karet buržoaznímu rámování těchto bojů, které se je snažilo chytit do pastí falešné volby. Obě nakonec poskytly krytí imperialistické válce proti našemu boji a k velké úlevě kontrarevoluce skončily dříve či později (poté, co byly strašlivě potlačeny) integrovány do frakce místní buržoazie, která je utvrzovala v jejich politováníhodných postojích.

Vedle dalších sociálnědemokratických koncepcí reprodukovaných širokou škálou levicových uskupení je rozhodujícím aspektem, který brání vnímat proletářskou povahu těchto bojů, ideologické rozdělení na „rozvinuté země“ a „zaostalé země“, nebo jemněji na „centrální země“ a „periferní země“. Zatímco někteří nezašli tak daleko, aby tvrdili, že proletariát je v těchto regionech jen nevýznamnou silou kvůli údajné zaostalosti kapitálu, jiní, kteří tvrdili, že rozhodující boje musí začít v centrálních zemích, neopomněli tuto koncepci pod-

pořit. Vše, co se dělo v Asii, Africe atd., nemohlo mít jiný horizont než nacionalistický boj, v němž proletariát sloužil jako potrava pro děla. Jejich referenčním bodem byla Evropa a mytologizovaný obraz průmyslového dělníka, který se stal kořistí pokroku, posedlostí rozvojem a workerismu.⁽⁵⁾

Naše stanovisko je v tomto ohledu jasné – ve většině bojů označovaných jako „národněosvobozené“ lze vysledovat proletariát, který se snaží bránit své materiální životní podmínky, bojovat proti vykořisťování a potřebám zhodnocování, které řídí okupační armáda, jež přebírá funkci „jeho vlastní“ buržoazie. To je jediná možná cesta proletářského boje v těchto podmínkách, a tedy i pro rozvoj revolučního defétismu: boj proti „naší vlastní“ buržoazii, a to zasazováním protiteroristických úderů, organizováním a strukturováním bojových jednotek, které se organizují jako partyzánské a ozbrojené skupiny, napadáním vůdců represí a jejich spolupracovníků v jejich domovech, sabotováním záso-

bování nepřítele atd.

Rozklad okupační armády a sbratřování vychází právě z odhodlání proletariátu útočit na tuto armádu, **nemilosrdně napadat proletáře v uniformách, kteří souhlasí s tím, že budou nadále zabíjet, mučit, znásilňovat a potlačovat**. Právě v tomto scénáři a v organizačních úkolech, které vyžaduje, se vyostřují rozpory uvnitř okupační armády, aby ji zničily a vytvořily spiklenectví a sbratřování s nepřátelskými vojáky, kteří se rozcházejí se „svým vlastním“ táborem.

Zaměňování boje proletariátu proti okupační armádě za národní osvobození, jak to činí „zjednodušený defétismus“, objektivně přispívá k izolaci, odzbrojení a usměrnění jeho boje(6). Výzvy takového „defétismu“ se staví proti elementárnímu boji proletariátu proti „jeho vlastní“ buržoazii a úkolům s ním spojeným a bez uzardění vyzývají ke „sbratřování“ s „bratry v uniformě“, kteří naši třídu mučí, ponižují, znásilňují a vraždí. Odhodlaná akce proletariátu proti silám, které ho

potlačují, je včleňována do imperialistické hry, zatímco ve skutečnosti je právě jedinou skutečnou praxí defétismu. Stejně jako ve válce front je i v této defétistické praxi rozhodující nesmiřitelnost proletářů v boji, tedy nesmiřitelnost v odporu proti okupační armádě, ale také proti té frakci místní buržoazie, která se snaží absorbovat jejich energii ve frontě národního osvobození. Proto je šíření hesel a písemné propagandy odsuzující roli okupační armády, stejně jako pokusy místní buržoazie usměrnit proletářskou reakci, povzbuzování k neposlušnosti a dezerci, stejně jako sbratřování mezi těmi, kteří se vyhýbají odvodům, rozhodující součástí vývoje třídního boje.

7

Terén ozbrojené opozice není nikdy založen na technické a striktně vojenské převaze, aby bylo možné vést konfrontaci „aparát proti aparátu“, „armáda proti ar-

mádě“. Skutečný obsah boje nikdy nezaručuje pouhé (jistě nezbytné) vyzbrojení proletariátu nebo konkrétní forma, kterou ozbrojený proletariát přijme. Zatímco ozbrojená konfrontace s vojáky, kteří plní svou funkci ozbrojených sil buržoazie, je nevyhnutelná, realita nebere ohled na fronty. Proletariát se organizuje jako ozbrojené oddíly, guerilly, jejichž hlavním rysem je na rozdíl od aparátnické guerilly jejich mobilita, centralizace jejich směřování (spíše než samostatnost a rozptýlenost jednotlivých oddílů), jakož i jejich jednota s „domácí frontou“. Snaží se soustředit své útoky tam, kde je nepřítel neočekává, snaží se vyhnout přímému boji, když má nepřítel převahu. Vyhýbá se odporu na stále stejných místech, využívá rozptýlení, pokud nepřítel postupuje a soustředění, aby udeřil pouze tehdy, když to nikdo neočekává, provádí selektivní operace k likvidaci vůdců represí. Jeho vlastní způsob postupu proti nepříteli, kdy nemilosrdně likviduje důstojníky a vojáky známé svou krutostí a rozvíjí defétistickou pro-

pagandu mezi ostatními zajatými vojáky, přispívá k rozbití soudržnosti tohoto represivního orgánu a posiluje jeho rozklad. Podporuje se tak činnost proletářů, kteří odmítají plnit rozkazy, dezertují, obracejí zbraně proti vlastním důstojníkům, odmítají sloužit jako potrava pro děla nebo kati svých vlastních třídních bratrů v boji, a tím postupují vpřed v revolučním procesu ve všech buržoazních táborech.

8

Pro buržoazii jde vždy o to, aby se sociální válka změnila ve válku meziburžoazní, a to buď rozdrčením a fyzickou likvidací proletariátu v boji, nebo/a jeho usměrněním, tj. tím, že mu vnutí svůj vlastní rámec prostřednictvím procesu, který likviduje různé stupně autonomie, jichž proletariát dosáhl, a vede ho k mezitřídní frontě. Buržoazii jde o to, dovést proletariát k válce mezi jednotlivými frakcemi vládnoucí třídy tak, že

situaci kvalifikuje jako obrannou válku proti útočníkovi, napadeného národa proti agresorovi, utlačovaného národa proti imperialismu či použije dlouhou řadu dalších zdůvodnění. V historických situacích, kdy proletariát odolává zpěvu sirén buržoazie a mezinárodní poměr sil ohrožuje stávající řád, se sociální smír jeví jako horizont, na němž lze proletariát rozdělit a upevnit jeho porážku. Brestlitevský mír je jedním z nejnázornějších příkladů.⁽⁷⁾

Právě prapor národního osvobození se však stal velkou oporou proti revolučnímu defétismu, zejména v konfrontaci s okupační armádou. Buržoazie ho používá k tomu, aby odklonila boj naší třídy směrem ke svým frakčním zájmům na světovém trhu, tedy jako způsob, jak si přivlastnit místní správu kapitalistického vykořisťování.

Tento proces kanalizace je podporován různými limity obsaženými v autonomii naší třídy, v bodě, kde se množí podle ústupky místní buržoazii, které připravují

půdu pro vytvoření národní fronty, v níž naše třída sejde z cesty. Tato skutečnost se stává zřejmou, když se antagonismus mezi třídami, který má tendenci vymezovat hranice boje, rozostřuje pod tlakem ideologie, kterou hájí místní buržoazie, aby dotlačila proletáře k vzájemnému zabíjení za zájmy cizí jejich vlastním.

Zatímco v defétismu uprostřed války front se tato praxe usměrňování našeho hnutí projevuje obnovou místní buržoazie, která se prezentuje jako součást defétistického hnutí proletariátu, v okupační válce se vždy projevuje jako budování mezitřídní fronty, která upevňuje postavení národní armády proti armádě okupační, bez ohledu na argument, na němž je tato soudržnost postavena (národní obrana, náboženství, kultura...). Jejím zhmotnění je dosaženo upevněním fiktivní komunity zájmů místní buržoazie s „jejími“ proletáři, komunity vybudovaná identifikací s národem, lidem, územím, kulturou, náboženstvím, etnikem, jazykem nebo jiným konkrétním aspektem, na němž lze tuto fik-

ci ideologicky udržet. Třídní antagonismus trpí idylickou abstrakcí, která ve své reálné materializaci znamená integraci proletariátu do imperialistické války.

I když by nás rádi přesvědčili o opaku, mezi imperialismem a národním osvobozením ve skutečnosti neexistuje žádná polarizace, protože národní osvobození je nedílnou součástí imperialismu. Imperialistická logika kapitálu (obsažená v každé částečce hodnoty, kterou obsahuje) je tím, co dává soudržnost různým buržoazním frakcím v mezinárodním boji o rozdělení výrobních sil planety. Národní osvobození, konkretizované pod různými fiktivními identitami, není nic jiného než mechanismus, který místní buržoazie používá k mobilizaci proletariátu na obranu svých frakčních zájmů.

Proces, v němž se proletariát zříká obrany svých materiálních zájmů a nechává se chytit do pastí meziimperialistických sítí, mění vykořisťované v potravu pro děla a situace se ve všech případech vrací k mezibur-

žoazní válce front, i když je spojena s nasazením okupační armády. Imperialistická válka je dotvrzena rozdrčením a likvidací proletariátu, který může tuto skutečnost zvrátit pouze rozbitím mezitřídní jednoty a opětovným nástupem revolučního defétismu jako reakce na brutální podmínky přímého vykořisťování řízené různými sektory buržoazie (okupační armáda, armáda nebo milice místní buržoazie...). Teprve s oživením této perspektivy se proletariát znovu staví proti obětování se pro národní jednotu, když útočí na proletáře v uniformách z obou stran, kteří jej nadále masakrují, když odpovídá a útočí na všechny buržoazní frakce, které přímo organizují jeho vykořisťování, zejména na různé politicko-vojenské vůdce. Z této perspektivy si kopou vlastní hrob v zájmu posílené reprodukce kapitálu.

Revoluční menšiny jako aktivní a dynamická součást defétistické perspektivy nejen podporují, ale také organizují různé úkoly. Mezi tyto úkoly patří také historické

zkoumání zkušeností potvrzování defétismu, toho, jak se mohly různé stupně třídní autonomie rozpustit ve prospěch frakce kapitálu, zdůraznění procesu, který přechází od jednoho ke druhému, a v tomto procesu zdůraznění okamžiků, kdy je dosaženo nejvyššího stupně třídní autonomie, stejně jako okamžiků, kdy proletariát ustupuje svému nepříteli a dovoluje kontrarevoluci, aby jej znovu dostala pod svou kontrolu. Tento úkol přivlastnění si vlastního historického jednání poskytuje přesné pokyny pro mezinárodní jednání proletariátu na základě jeho vlastních zkušeností a jasněji vymezuje třídní hranice.

9

Velkou starostí buržoazie je, na základě konkrétních historických zkušeností, vybavit svou armádu proti revolučnímu defétismu, který rozkládá její ozbrojenou organizaci. Proto typ náboru, kterým se armáda konsti-

tuuje (odvody, dobrovolnictví, žoldnéřství... a jejich smíšené kombinace), není jen triviální záležitostí, protože tento aspekt rozhodujícím způsobem podmiňuje formy, které na sebe revoluční defétismus bere.

Musíme-li rozlišovat různé typy náboru do armády, pak je to proto, abychom poukázali na to, že světová buržoazie se již dlouho učí z lekcí historie a koriguje konstitutivní aspekty svých armád, aby se vypořádala s faktory, které podporují nedisciplinovanost a zpochybňování vojenského řádu v kontextu, kdy mají rozpory tendenci vyplouvat na povrch. Buržoazie vzala velmi vážně příklad Vietnamu v šedesátých letech, kdy nejsilnější armáda planety prošla strašlivým procesem rozkladu, kdy desítky tisíc vojáků dezertovaly a organizovaly se proti vlastním důstojníkům, což přineslo válku domů a vyvolalo sérii revolt v USA (Watts atd.). „Chyba“ USA, které poslaly do války statisíce vojáků – odvedenců, se stala klíčovou, když se velké procento černochů v uniformě jejich armády – armády, která re-

produkuje rasismus společnosti – ztotožnilo s proletáři, s nimiž se ve Vietnamu pohrdavě zacházelo jako s rákosníky(8). Proto se vládnoucí třída dlouhou dobu snažila provádět nábor a výběr vojáků vysílaných na frontu podle kritérií, která by bránila jakékoli identifikaci a sbratření s „nepřítelem“, od jazyka a kultury až po osobní původ každého rekruta. Současně, především v celých Spojených státech a v menší míře ve Francii (Magreb, Afrika), Anglii (Indie, Barma, Malajsie) světový kapitalismus rozvinul a zdokonalil princip vedení války nejprve prostřednictvím speciálních jednotek (ve Vietnamu se objevily Zelené barety, Rangers, Lurps, Sayeret, SRR...), vycvičených k provádění rychlých operací, k obklíčení nepřátelských vojsk a k dohledu nad odvedenci s cílem přeměnit je ve stroje na zabíjení. Je zřejmé, že realizace těchto opatření obsahuje nepřekročitelné limity, dané nutností vývoje války, které buržoazii nutí najímat „nebezpečné“ vojenské rekruty, například když je nucena při-

stoupit k povinným a masovým odvodům.

Typ náboru tedy ukazuje danou buržoazní taktiku, její manévrovací prostor a materiální postavení proletáře v uniformě. Ovlivňuje soudržnost vojska, schopnost zasáhnout, zabít a umírat, možnou odolnost vůči rizikům demoralizace, demobilizace nebo dokonce rozkladu. Není proto těžké pochopit, že defétistická praxe nabývá různých zhmotnění v závislosti na typu náboru, což je fakt, který nemůžeme ignorovat.

10

Průlom a vývoj revolučního defétismu je vždy silně poznamenán mezinárodním rozložením sil. To je notoricky známé v kontextu lokalizované imperialistické války, kde poměr sil nepříznivý pro naši třídu umožňuje izolaci proletářů v boji. Není pochyb o tom, že různé boje a defétistické momenty, jakkoli působivé, budou

odtrženy od revoluční perspektivy, pokud nedojde k přerušení izolace. Uvěznění v sanitárních kordonech vytvořených buržoazií vede vždy ke stejnému výsledku: k porážce. Ta obvykle vyústí v masakr spáchaný světovým státem na místě nebo v neutralizaci a usměrnění hnutí. Proto revoluční defétismus dosahuje svého uskutečnění pouze jako expandující hnutí, jako revoluční válka světového proletariátu, tj. jako mezinárodní artikulace boje proti „vlastní“ buržoazii proletariátu různých zemí.

Ačkoli k výkyvům v poměru sil a k přerušení izolace může dojít i v důsledku snahy a odhodlání defétistických sil v zemích, kde se koncentruje lokalizovaná válka a rozpory se tak mohou přenést na všechny působící armády..., důležitost třídního boje rozvíjejícího se v zemích, které vysílají své armády, se přesto stává otázkou prvořadého významu. Soudržnost a sociální smír na „domácí frontě“ těmto armádám umožňuje nebrat ohled na společenský řád na jejich území a

nasadit své síly v jiných regionech. Naopak zpochybňování a narušování sociálního smíru v jejich týlu nejenže tyto okupační armády spíše nutí k návratu „domů“, aby nebyly smeteny na „domácí frontě“, ale také oslabuje jejich vlastní soudržnost. Proto se revoluční defétismus v této situaci a v těchto zemích opět projevuje v boji proti „své vlastní“ buržoazii, proti „svému vlastnímu“ státu. Výzvy k „defétismu“, které nevycházejí z této zásadní otázky, zůstávají receptem na bezmoc, rozjímání a idealismus.

Bez zevšeobecnění proletářského boje není perspektivy společenské transformace. Historická zkušenost je ověřením této neměnné determinace v boji mezi proletariátem a buržoazií: každý povstalecký proces, který se omezuje na město, zemi nebo region, má nevyhnutelně tendenci upadnout. Kapitál nelze zničit na tom či onom místě, ale jen na celé planetě, na níž se tento systém společensky reprodukuje, a k tomu je nutné zničit buržoazní moc všude. Proto internaciona-

lismus není „princip“, k němuž by se revoluční menšiny hlásily, ale samotný obsah proletářského boje.

Ačkoli je tedy boj proletariátu syntetizován v boji proti buržoazii, která stojí proti němu, a v boji proti různým činitelům, které nasazuje k reprodukci kapitalistické společnosti, je to právě v organizaci a mezinárodní centralizaci tohoto společenství boje proti „naší“ vlastní buržoazii, kde se hraje o rozhodující otázku, která může připravit půdu pro světovou revoluci. Revoluční menšiny vidí svou činnost z tohoto hlediska nejen v defetistické akci, ale v každém každodenním boji proletariátu. V tom spočívá samotný proces konstituování proletariátu jako třídy, jako světové strany za zničení stávajícího společenského řádu.

Revoluční menšiny tedy nejsou vykladači ani kronikáři reality, ani nehledají „teoretické shody“, aby mohly společně jednat. To, co charakterizuje komunistické menšiny, je, že nezávisle na tom, jak se samy nazývají, uchopují rozmanité projevy boje jako jedno a totéž

mezinárodní společenství boje proti kapitálu a státu tím, že veškeré své úsilí a nadšení vkládají do strukturování, organizování a centralizování úkolů, které vyžaduje. Právě v tomto přístupu, který předpokládá nesmiřitelnou kritiku reformismu, aktivismu, teoretizmu, centrismu... – jinými slovy různých sociálnědemokratických sil, které podkopávají naši komunitu boje – se potvrzuje diskuse a prohlubování programu, stejně jako vymezování hranice mezi revolucí a kontrarevolucí, jakožto skutečná revoluční praxe. Na tomto terénu boje, konfrontace, ale také soudružství a života vyzýváme revoluční militanty a skupiny, aby spojili své úsilí s naším při organizaci revolučního defétismu a obecně při organizaci všech úkolů, které vyžaduje komunita boje proti kapitálu, samozřejmě s ohledem na to, co nám současný kontext dovoluje z hlediska našich kapacit a možností.

Říjen 2024 - Proletarios Internacionalistas

www.proleint.org

info@proleint.org

Do češtiny přeložila skupina ***Třídní válka***

<https://www.autistici.org/tridnivalka/brozura-pi-k-revolucnimu-defetismu/>

POZNÁMKY

(1) Naše pojetí vykořisťování nemá nic společného s workeristickým pojetím, které spočívá v jeho redukci na velmi konkrétní úroveň abstrakce, na bezprostřední výrobní proces v průmyslu, a činí z něj místo vykořisťování, přičemž zastírá skutečnost, že jde jen o jeden moment v rámci globálního procesu. Ve skutečnosti je kapitalistické vykořisťování přivlastnění si společenské práce proletariátu kapitálem a určuje každý moment, který naše třída prožívá (a to pochopitelně včetně nezaměstnanosti). Boj proti vykořisťování proto zahrnuje přímý boj zahrnující každý z těchto momentů.

(2) Je pravda, že od doby, kdy se začalo masivně užívat vojenské letectvo, získala válka novou vojenskou logistiku, která relativizuje klasickou frontovou válku, ale pro zjednodušení zde použijeme tuto charakteristiku.

(3) Je obtížné vyjádřit náš postoj navzdory všem obtížím a strnulostí jazyka. Abychom si rozuměli, vezměme si současný příklad Palestiny, přičemž mějme na paměti, že skutečnost je vždy složitější. Válka proti „naší“ vlastní buržoazii předpokládá konfrontaci s izraelskou armádou, nakolik má proletariát co do činění s „okupační armádou“, která přebírá funkci jeho vlastní buržoazie,

„jeho“ přímé represe, „jeho“ státu. Zároveň se však na jiných místech či v jiných momentech tento boj proti „jeho“ vlastní buržoazii artikuluje v boj proti Hamásu či PNA, když ji tyto síly chtějí využít jako kanónenfuťr v meziburžoazní válce proti Státu Izrael, nebo když prostě přebírají její funkce pro řízení jeho vykořisťování. Popírat první defétistický postup na základě existence druhého případu, nebo naopak tvrdit, že jedna buržoazní frakce je každém případě zvýhodněná, předpokládá opustit revoluční defétismus a podporovat, byť implicitně, jeden z táborů [třídního] nepřítele.

(4) Tento postřeh můžeme aplikovat na proletářský odpor v letech 1939-45, například proti německé okupační armádě (nebo italské armádě jako v Řecku či v Albánii), ať už ve Francii, Srbsku, Řecku, Rusku. Otázka, kterou lze lehce vyřešit: nejde tu pouze o střet dvou buržoazních táborů, to by byla především urážka všech proletářů, kteří se odmítli nechat těmito okupačními armádami ovládat, vykořisťovat a masakrovat, a místní buržoazie, velmi horlivé v projevech své solidarity s touto armádou represe. I zde nejsou levicové sekty všeho druhu schopny vidět skutečný proletariát a jeho boj ve strašlivých podmínkách po ohromném masakru a represích v letech 1917-23, protože se nevyvíjel podle klasického vzoru „proletářského boje“ a „revo-

lučního defétismu“, který ovládá jejich mozky a který vštěpovali budoucím generacím jako nehybné dogma. Opět budují realitu na základě konečného rámce, který se buržoazii podařilo proletariátu vnutit, a redukují události na jedinou břečku: například ve Francii na odboj s velkým O, řízený a institucionalizovaný francouzským státem prostřednictvím PCF a FFL, jako by neexistoval žádný... proletářský odboj!

(5) I bojovníci jako Ngo Van, kteří nám zanechali neocenitelné materiály o činnosti naší třídy na této „periferii“ – zmiňme jen „Revoluce a kontrarevoluce za koloniální nadvládu“ nebo „V zemi prasklého zvonu“ –, také reprodukuje sociálnědemokratickou vizi, která hledá proletariát v průmyslových centrech. To vysvětluje, proč se v revue Informations et Correspondances Ouvrières (ICO), na níž se od jejího založení aktivně podílel, jeho články, o dělnických stávkách ve městech, zejména v Saigonu v letech 1964 a 1970, omezují na „dělnické“ události.

(6) Někteří se snaží kombinovat rovinu abstrakce, kde do hry vstupují pouze pojmy, které se stávají autonomními a odtrženými od reality, s přesnější analýzou probíhajících konfliktů, kde je proletariát odstraněn (protože „všechno je kapitál“) a musí být „znovu nastolen“ v čisté podobě, jak by ho rádi viděli, což je jednodušší a nevyžaduje to hledat ho tam, kde je, tj. v boji a

konfrontaci s „jeho vlastní“ buržoazií. Tímto způsobem se vyhýbají nutnosti konfrontovat svou pohodlnou ideologii s dynamickou a rozporuplnou realitou.

(7) Kapitalistický mír a válka jsou jen dva momenty permanentní války, kterou vede buržoazie proti proletariátu.

(8) Musíme si uvědomit, že tento defétismus byl samozřejmě podmíněn vlnou mezinárodních bojů v 60. a 70. letech a tento typ rekrutování vojáků jen napomohl tomu, aby boje v armádě explodovaly.

